

med at se paa de egentlige Hovedprincipper, hvorpaa Lovforslaget hviler. Det første Hovedprincip, hvorpaa Lovforslaget hviler, er det, at det har taget til Udgangspunkt, til Basis, den bestaaende Tilstand. Jeg erkender nu saa fuldt som nogen, at hvad vi fik i 1867 og i 1880, langt fra er noget Mønsterværk; men jeg tror paa den anden Side, at der ved disse Love er naaet saa meget, som der under de givne Omstændigheder kunde naas til Gavn for det levende Forsvar, og jeg anser det ogsaa for fuldstændig rigtigt at undgaa ethvert fuldstændigt Brud og ethvert stærkt Spring i Udviklingen. Derfor finder jeg det Hovedprincip fuldkommen rigtigt, som ligger til Grund for det hele, at de Endringer, der ere foreslaaede, ere foreslaaede paa Basis af den bestaaende Tilstand paa en saadan Maade, at man følger det andet Hovedprincip, som er fulgt her i Loven, nemlig at de Endringer, som her ere blevne bragte i Forslag, skulle være motiverede ved et af tre Hensyn. Det første Hensyn er Suppleringer af saadanne Sakuner, som findes i den aeldende Hærorrdning, og som til enhver Tid have været paapegede fra Krigsbestyrelsens Side, men som man paa Grund af Tidernes Ugavnst foreløbig har maattet lade henstaa udfyldte. Den anden Grund til Endringer er den, at man har søgt, saa vidt det var nødvendigt, i Hærløvsforslaget at foretage Endringer med Hensyn til de Punktter, hvor Erfaringen, særlig siden 1880, har vist, at de Foranstaltninger, som man til et Forsøg, til en Prøve gik ind paa, have vist sig at medføre Ulemper, som det var ønskeligt at fjerne. Endelig er den tredje Grund til de Endringer, der ere foreslaaede, den, at man har anset det for rigtigt og hensigtsmæssigt at Lovforslaget at understemme alle saadanne Bestemmelser, som naturlig høre hen under reglementariske Bestemmelser, eller som henhøre under saadanne Forhold, som kun gælde for Krigstilstand, hvor man da i Virkeligheden ikke er sikker paa at ville kunne gennemføre dem.

Jeg skal kortelig anføre nogle Eksempler paa disse enkelte Grupper af Ordningen. Som den første Gruppe, nemlig som de Endringer, der tjene til at udfylde Sakuner i den nuværende Hærorrdning, er der jo først Spørgsmaalet om Artilleriets og Ingeniørkorpsets Udvikling. Nu høre vi og ville maasse saa Veljæghed til at høre det oftere, at et Forslag som dette findes at staa i en saadan Sammenhæng med de paa provisorisk Maade anlagte Befæstninger om Kjøbenhavn, at man alene af denne Grund ikke bør forhandle eller tale derom. Jeg for

mit Bedkommende er ikke i Stand til at forstaa, hvorfor Hensynet til disse provisoriske Befæstninger skulde kunne forhindre Forhandling om Bevilling af den her foreslaaede Udvikelse. Jeg kan nemlig overmaade godt forstaa, at de Herrer have Betænkelighed ved noget som helst, der kunde ligne en formel Anerkendelse af de ad provisorisk Vej anlagte Befæstninger om Kjøbenhavn. Nogle ere imod dem af Hensigtsmæssighedshensyn, andre ere imod dem paa Grund af den Maade, hvorpaa Midlerne ere staffede til Veje. Men efter min Opfattelse er Forbindelsen mellem Lovforslaget og Befæstningsanlægene omkring Kjøbenhavn i det aller højeste dog kun den, at man derved kommer til at overveje, hvorledes man paa bedste Maade skal udbytte den Situation, som nu en Gang er til Stede ved, at Befæstningen er der. Befæstningen om Kjøbenhavn er et ubestrideligt Faktum; man kan bestride dens Hensigtsmæssighed, og man kan bestride Regeringens Berettigelse til at gøre det; men man kan utvivlsomt ikke bestride, at Pengene ere udgivne og Befæstningerne anlagte. Om man nu end paa Finansloven stiller Forslag op om, at 20 eller 50 Millioner skulle indkomme ved at sløjfe Befæstningen, tror jeg virkelig ikke, at der er nogen, som tror derpaa, og der er vist heller ingen, der tror paa, at en Regering af hvilken som helst Farve i Tilfælde af Krig skulde ville forbyde Anvendelsen af de provisorisk anlagte Fæstninger. Jeg kan ikke tænke mig nogen Regering staa overfor Valget, enten med Forstærkningstropper at besætte Fæstningsværkerne og derved frigøre Hæren, saa den kan komme ned til Rhyten og staa en Fjende, der vil gaa i Land, eller at ville sige til Hæren: I maa ikke benytte de Fæstningsværker; men I skulle staa her og med levende Værn forsvare Hærens Depoter — jeg kan ikke tro, at nogen skulde ville forbyde det første og vælge det sidste. Vige saa lidt tror jeg, at hvis der sker Angreb paa en saadan Fæstning, nogen vil sige til Hæren: I maa ikke benytte de Fæstningsværker, I skulle gaa uden for og i en fart anlægge nogle smaa Fælbefæstninger. Det er et Faktum, som staa ubestridt, og derfor staa det for mig som naturligt, at hvorledes end Opfattelsen kan være med Hensyn til Hensigtsmæssigheden og Berettigelsen, byder sund Fornuft at optage det Spørgsmaal, hvorledes man nu kan udbytte den forhaanden-værende Situation, og om det ikke vil være forstandigt at staa de Befalingsmænd til Stede, som skulle føre og lede Tropperne, som skulle benytte Fæstningsværkerne i paakommende Tilfælde. Dette er i det højeste